

A bükk és a bükkösök Magyarországon – egy különösen veszélyeztetett fafaj és társulásainak perspektívái

A bükk és a bükkösök Európában és Magyarországon, hazai különleges előfordulások

Bartha Dénes DSc, Szmorad Ferenc PhD, Timár Gábor PhD, Zagyvai Gergely PhD

A bükk posztglaciális vándorlása tekintetében új kutatási eredmények születtek, amelyek a Kárpát-medencei korábbi és jelenlegi előfordulását is érintik. A hegy- és dombvidékeket kolonizáló bükknek az alföldjeinken és a nagyon alacsony tengerszint feletti magasságokon is vannak előfordulásai, ezek a klímaváltozás ténye miatt különösen veszélyeztetettek.

Rövid betekintés a bükkösök mikótájába és rovarfaunájába

Csóka György CSc, Siller Irén PhD, Kovács Tibor PhD, Lakatos Ferenc CSc

A bükkösök nagyombái jól ismertek, ugyanakkor keveset tudunk a mikroszkopikus gombákról, amelyek mikorhiza kapcsolatot létesítenek ezzel a fafajjal, s erősítik a bükkösök anyag- és energiaforgalmát. A változatos rovarfauna tekintetében elsősorban azokra fókuszál az előadás, amelyek a bükk kártevőinek minősülnek, s különösen az utóbbi időszakban, a klímaváltozás miatt szaporodtak el.

Újabb szempontok a bükk jövőjével kapcsolatban

Führer Ernő CSc

A gyökérfeltárások új megvilágításba helyezték a bükkösök dendromasszájával kapcsolatos eddigi ismereteinket, a tápanyag- és energiaforgalmat. A jobb megértést egy másik állományalkotó fafajjal, a csertölggyel való összehasonlítás segíti.

Érdekesek a bükk kultúrtörténetéből

Tuba Katalin PhD, Kelemen Géza PhD

Az előadás bemutatja a bükkal kapcsolatos eltűnő mesterségeket, mint a faszénégetést, hamuzsírforrást és a taplászatot, továbbá foglalkozik e fafaj nevével kapcsolatos helységneveinkkel, családneveinkkel, a bükk mint az esztétikai tekintetben egyik legkiemelkedőbb fafajunk szépirodalomban és a művészetekben való felbukkanásával.

Érvek és lehetőségek a bükkösök megtartására a Nagy Klímagyorsulás korában

Mátyás Csaba, az MTA rendes tagja

A konzervatív bükk ökológiailag plasztikusabb, mint a híre. A bükk dilemmája az általános elvárások és célok átgondolására kényszerít, társadalom-lélektani, és (szak)politikai szempontból. A legkevésbé hatékony az alkalmazkodás segítésére a semmittevés.

A bükk és a bükkösök Magyarországon című monográfia bemutatása

Borovics Attila PhD

Az MTA Erdészeti Tudományos Bizottság kezdeményezésére és annak irányításával, 62 szerző bevonásával a Magyar Tudomány Ünnepeére készül *A bükk és a bükkösök Magyarországon* című monográfia, amely a fafajról és a társulásairól eddig összegyűlt ismereteket foglalja magába. Ezt az összeállítást nemcsak az erdész szakemberek, hanem a honi fafajokat és életközösségeiket jobban megismerni vágyók is haszonnal forgathatják majd.